

Berg: Jeg har heller ikke ment, at den ærede Minister just omhandlede det Spørgsmaal, som jeg først bragte paa Bane, nemlig Forstaaelsen af § 30, b., og den Bemærkning, den ærede Minister fremkom med, synes end yderligere at tyde paa, at, hvad den ærede Minister egentlig har imod Forslaget, er mere de brugte Udtryk end selve Tanken. Jeg tror, at jeg kan tydeliggjøre min Tilslutning til Forslagets Tanke og min Formenting om, at Formen kunde forandres, naar jeg tillader mig, at udtrykke § 1, andet Stykke, saaledes: Den Fattigunderstøttelse, der ikke er fornyet i 5 Aar, er estergiven. Ved en saadan Akt har Staten estergivet en vis bestemt Understøttelse, og det kommer Enhver til Gode, der er i dette Forhold.

Indenrigsministeren: For saa vidt det ærede Medlem kan berolige sig ved, at Estergivelsen kan ske ved et Magtsprog, har det ærede Medlem Ret, men Grundloven har ubetinget ikke noget Dieblit tænkt paa, at den deri opstillede Estergivelse kunde ske ved et Magtsprog. Grundloven har ubetinget tænkt sig, at det skulde være virkelig Grunde, hentebe fra den Paagjældendes Forhold, der havde modtaget Fattigunderstøttelse, som gjorde, at Fattigbestyrelsen maatte anse det for sin moralske Pligt at give Slip paa ethvert Krav paa at faae Refusion hos Bedkommende. Men hvad enten man omskriver den i Loven indeholdte Tanke paa den ene eller anden Maade, naar man til Estergivelsen knytter et Magtsprog, saa er man efter min Mening gaaet bort ikke alene fra Grundlovens Ord, men ogsaa fra dens Aand.

Formanden: Inden jeg giver Ordet videre, skal jeg med Hensyn til det Forslag, der foreløbig blev bebudet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg), bemærke, at jeg ikke inden dette Forslag foreligger i Formen vil udtale noget Bestemt om, hvor vidt jeg finder det overensstemmende med Grundloven eller ikke. Med Hensyn til det foreliggende Forslag har jeg ikke fundet nogen Strid imellem det og Grundloven, og jeg skal i Anledning af de Bemærkninger, der ere fremkomne fra den høttærede Minister, ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at Forsøbet af de 5 Aar og Estergivelsen ikke er fuldstændig synonyme. Jeg tror nemlig, at Forslaget ved at anvendes maatte fortolkes saaledes, at der, naar de 5 Aar ere forløbne, men der ikke er forlangt Estergivelse, dog eksisterer en Fordring, som kan have Retsvirkning f. Ex. til Kompensation. Jeg har, som sagt, opfattet Forslaget saaledes, at det er vel foreneligt med Grundloven; med Hensyn til yderligere Forslag, der maatte fremkomme, forbeholder jeg mig at tage under Overveielse, hvor vidt jeg kan tilstede, at de komme under Forhandling.

Octavius Hansen: Det ærede Thing vil af de Udtalelser, som vi hørte af den ærede Formand, se, paa hvilke meget fine Finesser vi her bevæge os, og ogsaa af dette, at det maa antages, at der efter 5 Aar beværes en vis Rest af Fordringer, der kan gjøres gjældende ved Kompensation. Denne lille Omstændighed, som i de aller fleste Tilfælde vil være uden praktisk Betydning, skal bevirke, at det Forslag, der her foreligger, ikke maa siges at være i Strid med Grundloven; hvis det var noget anderledes affattet, vare vi derimod komne i Strid med Grundloven. Jeg tror, at der er faa meget mere Anledning for Nøgdsagen og dette Thing til at gaa forsigtig frem, naar der foreligger et saadant Spørgsmaal, hvor vidt et Lovforslag kommer i Strid med Grundloven eller ikke, idet det vistnok maa antages, at overhovedet Spørgsmaalet om, hvor vidt en Lov er stridende mod Grundloven, naar den en Gang er vedtagen, ikke kan paadømmes af Domstolene. Det er, som maasse mange af de ærede Herrer vide, et Stridsspørgsmaal blandt Juristerne, hvor vidt en Lov, naar den er emaneret paa almindelig Maade, som stridende mod Grundloven kan tilfidesættes af Domstolene eller ikke. Jeg tror, at den almindelige Mening blandt Juristerne er den, at Domstolene her ikke have Noget at gjøre, men maa slaa sig til Ro med, at en saadan Lov er passeret gennem Thingene, og at Regjeringen har givet den sin Sanktion, og man maa søge Garantien for, at Grundloven ikke vil blive gaaet for nær, i den Omsorg og Omhyggelighed, der maa antages at være hos Thingene og Regjeringen derfor. Naar dette er Tilfældet, maa vi vistnok være meget varfomme og ikke, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) bemærkede, sige: Vi komme nok ud over de formelle Hensyn. Er det virkelig saaledes, at vi formelt ere i Strid med Grundloven, saa kunne vi ikke her slaa os til Ro med, at vi maasse handle i Grundlovens Aand ved at give politiske Rettigheder, naar den Paagjældende i en vis Hætte Aar ikke har oppebaaret Fattigunderstøttelse. Som den ærede Minister udtalte, vil vistnok saavel han som ganske vist de Allerfleste i dette Thing være fuldstændig enige i Unstikigheden af, at Forholdet paa dette Punkt kunde ordnes saaledes, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) foreslaar; vi ere Alle enige i Realiteten. Det, som vi maasse, eller som jeg i alt Fald for mit Bedkommende nærer Betænkelighed ved, er det Spørgsmaal, om ikke den maasse meget nyttige Foranstaltning nødvendiggjør en formel Forandring i vedkommende Grundlovsparagraf. I den Henseende skulle vi ikke gaa saa let til at sige, at det blot er formelle Hensyn, thi vi ere Dommerne, vi ere de, der skulle vogte paa, at Grundloven ikke tilfidesættes eller forandres undtagen netop gennem grundlovmæssige Former.